

شهر سبز

خانه‌های پایدار / حومه‌های پایدار

تألیف:

نیکلاس لاو، برندان گلیسون

ری گرین، دارکو رادوویچ

ترجمه:

دکتر کرامت‌اله زیاری

استاد دانشگاه تهران

دکتر علی سامانی مجد

مدرس دانشگاه

نوشا همقدم

عنوان و نام پدیدآور	شهر سبز: خانه‌های پایدار / حومه‌های پایدار / تالیف نیکلاس لائو... (او دیگران)؛ ترجمه کرامت‌اله زبیری، علی سامانی‌مجد، نوشا همقدم.
مشخصات نشر	تهران: مهکامه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۳۰۳ ص.
شابک	978-622-7239-43-0
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: The green city : sustainable homes, sustainable suburbs, 2005.
یادداشت	تألیف نیکلاس لائو، براندن گلیسون، ری گرین، دارکو رادوویچ.
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۹۵] - ۳۰۳.
عنوان دیگر	خانه‌های پایدار / حومه‌های پایدار.
موضوع	بوم‌شناسی شهری (جامعه‌شناسی) (Urban ecology (Sociology)
موضوع	توسعه پایدار Sustainable development
موضوع	سیاست شهری Urban policy
شناسه افزوده	لئو، نیکلاس. ۱۹۴۱-م.
شناسه افزوده	Low, Nicholas, ۱۹۴۱-
شناسه افزوده	زبیری، کرامت‌اله، ۱۳۳۲ - مترجم
شناسه افزوده	سامانی‌مجد، علی، ۱۳۶۲ - مترجم
شناسه افزوده	همقدم، نوشا، مترجم
رده‌بندی کنگره	۲۴۱HT
رده‌بندی دیویی	۷۶/۳۰۷
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۳۶۱۸۰

انتشارات مهکامه

نام کتاب: شهر سبز (خانه‌های پایدار / حومه‌های پایدار)
تألیف: نیکلاس لائو، برندن گلیسون، ری گرین، دارکو رادوویچ
ترجمه: دکتر کرامت‌اله زبیری، دکتر علی سامانی‌مجد، نوشا همقدم
ناشر: مهکامه

ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی
طرح جلد: محمدرضا لطیفی

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۷۵۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۳۹-۴۳-۰

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با «قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸» برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر مهکامه می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به‌صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر مهکامه ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

انتشارات مهکامه: ناشر تخصصی گردشگری و هتلداری

نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به لبافی‌نژاد، کوچه انوری، پلاک ۸، طبقه دوم

فکس: ۶۶۹۶۱۵۰۹

تلفن: ۶۶۴۸۸۲۰۳ - ۶۶۴۹۷۰۵۰

واتس‌آپ: ۰۹۰۳۲۶۷۴۸۴۴

همراه: ۰۹۱۲۳۹۷۴۰۲۱

www.mahkame.com

en_mahkame@yahoo.com

telegram.me/mahkamepublisher

اصلاحات و الحاقات احتمالی، در سایت انتشارات مهکامه:

پست الکترونیکی:

تلگرام:

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	نیشکفتار
۱۷	سیاسکزاری
۲۱	فصل اول: مفهوم «پایداری» برای شهرها چه معنایی دارد؟
۲۵	شهرها، مصرف کنندگان محیط زیست
۲۹	۱. تهدید وارد به اتمسفر
۴۱	۲. تهدید وارد به زیست کره
۵۰	انسان ساخته دست بشر نیست
۵۴	شهر سبز
۵۶	مطالعات آینده
۵۹	فصل دوم: خانه‌ها و حومه‌های پایدار
۶۴	خانه سبز
۷۲	حومه‌های سبز
۸۹	حومه‌های سبز در استرالیا
۹۵	مسکن سبز
۹۷	مطالعات آینده
۹۹	فصل سوم: طبیعت در شهر
۱۰۲	طبیعت چیست؟
۱۰۴	مزیت‌های طبیعت شهری
۱۰۷	اهمیت پوشش گیاهی
۱۱۰	مزیت‌های بالقوه سلامت
۱۱۳	تلفیق طبیعت با شهر
۱۱۷	بوم‌شناسی شهری و چشم‌انداز
۱۱۸	قطعات زمین
۱۲۰	لیده‌ها

۱۲۰.....	دالان‌ها.....
۱۲۳.....	ارزش گیاهان بومی.....
۱۲۴.....	اولویت مربوط به چشم‌انداز.....
۱۳۰.....	نتیجه‌گیری.....
۱۳۱.....	برای مطالعه بیشتر.....
۱۳۳.....	فصل چهارم: محیط‌های کار پایدار.....
۱۳۶.....	محیط کار بدعتوان محل اجتماع مردم.....
۱۴۶.....	معماری پایدار محیط کار.....
۱۴۸.....	ضراحی ساختار و کاربرد خیابان لیستر ۶۰.....
۱۵۶.....	تالار شهر سبز (مجموعه اداری شورای شهر ملبورن CH2).....
۱۶۲.....	(گروه بین‌المللی هلندی) ساختمان‌های مرکزی آمستردام.....
۱۶۷.....	فرهنگ آب و هوا (فرهنگ و اقلیم).....
۱۷۳.....	نتیجه‌گیری.....
۱۷۴.....	مطالعات آینده.....
۱۷۵.....	فصل پنجم: حمل و نقل پایدار.....
۱۸۰.....	شهر پیاده.....
۱۸۸.....	حمل و نقل عمومی بهتر.....
۱۹۸.....	برنامهریزی پایدار برای جاده‌ها، خودروها و وسایل نقلیه سنگین.....
۲۰۸.....	تابايداری حمل و نقل شهری امروزه.....
۲۱۴.....	ترکیب زیست محیطی.....
۲۱۵.....	مطالعات آینده.....
۲۱۷.....	فصل ششم: ایجاد شهرهای سبز.....
۲۲۳.....	سیاست‌های سبز: مقیاس کوچک، گستره وسیع و بلندمدت.....
۲۲۵.....	اهداف بلندمدت.....
۲۲۷.....	اهداف و سیاست‌ها.....
۲۳۲.....	موانع.....
۲۳۵.....	استراتژی.....
۲۳۹.....	شاخص‌ها.....

مقدمه

رشد سریع شهرها در کشورهای روبه توسعه، مشکلات اجتماعی، اقتصادی، زیست‌محیطی و کالبدی فراوانی را پدید آورده‌است. در حال حاضر شواهد حاکی از آن است که جهان با یک بحران زیست‌محیطی مواجه است. در واقع امروزه ما شاهد چیرگی شهر بر طبیعت هستیم و این امر منجر به آلودگی گسترده شهری شده‌است. استفاده بیش از حد متعارف سوخت‌های فسیلی باعث تغییراتی در محیط‌زیست می‌شود و مصرف سوخت و انرژی امروزه یکی از مهم‌ترین قضایایی است که ذهن بشر را به خود مشغول کرده‌است و بسیاری از ممالک به‌ویژه کشورهای پیشرفته صنعتی را به‌سوی بهره‌گیری از انرژی طبیعی خورشید و باد ترغیب می‌کند. در حقیقت برای گام نهادن در مسیر توسعه پایدار، شهرها باید تا حد ممکن با محیط‌طبیعی سازگار باشند. در این راستا ایده شهرسبز در اواخر قرن بیستم به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های شهرسازی در جهت کاهش معضلات زیست‌محیطی شهری و تحقق توسعه پایدار شهری بوجود آمد. در واقع شهرسبز به‌عنوان یک رویکرد سازگار با محیط‌زیست در پی مشخص شدن پیامدهای مخرب، الگوها و رویکردهای سنتی و متفاوت توسعه بدون توجه به مباحث زیست‌محیطی در سال‌های اخیر مورد توجه جدی محققان و صاحب‌نظران قرار گرفته است. برنامه‌ریزی و مدیریت شهری در شهرسبز بر مبنای مدیریت اکولوژیکی است و در شهرسبز مدیران می‌کوشند تا کمترین تاثیر را در محیط‌زیست داشته باشند.

کتاب حاضر یکی از آثار ماندگار و ارزشمند در خصوص شهرسبز است. این کتاب در هفت فصل به رشته تحریر درآمده است. فصل اول به مفهوم پایداری برای شهرها می‌پردازد و همچنین درباره بحران‌های زیست‌محیطی جهان امروز در قالب دو تهدید مهم صحبت می‌کند: تهدید وارد به اتمسفر و تهدید وارد به بیوسفر. در فصل دوم به مقوله خانه‌ها و حومه‌های پایدار پرداخته شده است. در فصل سوم به اهمیت تلفیق طبیعت در شهر می‌پردازیم، در ابتدا، درباره مفهوم کلی طبیعت بحث شده و پس از آن مزیت‌های ارتباط شهرها با طبیعت شرح داده شد. سپس، پیشنهادهایی برای محافظت از طبیعت شهری ارائه شد و اصولی طبق بررسی بوم‌شناسی شهری و نمای زمین بیان شد که می‌تواند برای هدایت طراحی فضای باز شهری

مفید باشد. سرانجام، این موضوع بررسی می‌شود که چرا به نظر می‌رسد نوع خاصی از نمای زمین را نسبت به بقیه نماهای آن بیشتر می‌پسندیم و چگونه این درک می‌تواند برای آگاهی دادن درباره طراحی فضاهای باز در شهر مفید واقع شود. فصل چهارم به آنچه شامل «صنعت» یعنی معماری محیط‌زیست ساختمانی است، اختصاص دارد. در فصل پنجم به این بحث پرداخته شده است که چگونه سیستم‌های حمل و نقل شهری می‌توانند پایدارتر شوند. در فصل ششم تأمل بر چگونگی امکان پیدایش شهرسبز است. در نهایت، در فصل هفتم با تأیید وجود راه‌های فرهنگی بسیار گوناگون برای پایدار کردن شهرها، برخی آرا درباره شهرهای «سایه‌دار سبز» ارائه می‌شود.

هدف از ترجمه این کتاب ارزشمند با توجه به رشد جمعیت شهری و افزایش بی‌رویه منابع آلوده‌کننده محیط‌زیست در کشور، تاثیر بر حوزه تحقیقات و برنامه‌ریزی شهری، شهرسازی و مدیریت شهری و ارائه الگویی مناسب در جهت کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و منابع آلوده‌کننده محیط‌زیست و برقراری رابطه معقول شهر با طبیعت در جهت رسیدن به توسعه پایدار شهری می‌باشد. امید است این کتاب در راستای تحقق این امر مورد توجه دانشجویان به‌ویژه استادان و دانشجویان دوره‌های دکتری، کارشناسی ارشد و کارشناسی واقع شود.

دکتر کرامت‌اله زیاری

استاد دانشگاه تهران